

ΕΝ ΑΙΓΙΝΗ, ΤΕΤΑΡΤΗ, 21 ΜΑΡΤΙΟΥ.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Αποσπασμα ἐκ τοῦ Ταχυδρόμου, ἐφημερίδος Ἀγγλίας, τῆς 4 Φεβρουαρίου 1828.

Τὰ μόνα ἐκδοθέντα ἀπὸ τῆς Κυβερνήσεως μᾶς περὶ τῆς Ἑλλάδος ἀξιωματικὰ ἐγγραφα πρὸ πολλοῦ ἐδημοσίωσαν εἰς τὸ κινόν· δηλαδὴ τὸ Πρωτόκολλον τῆς 4 Ἀπριλλίου 1826, καὶ ἡ Συνθήκη τῆς 6 Ἰουλίου 1827. Ὑπάρχει δὲ τις διαφορὰ τῶν ὁσων κατὰ τὰ δύο ταῦτα ἐγγραφα. Κατὰ τὸ Πρωτόκολλον, ἡ Ἑλλὰς ἐπωροτέθη ἐν ἑαριᾷ ἀπὸ τῆς Πόρτας, καὶ οἱ Ἕλληνες νὰ πληροῦν ἐτήσιον φόρον· νὰ κυβερνῶνται ἀπὸ διοικητὰς καὶ αὐτῶν μὲν τῶν ἰδίων ἐκλεγομένους, εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν ὅμως νὰ ἔχῃ ἡ Πόρτα κάποιαν ἐπιρροήν.

Εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν οἱ Ἕλληνες θέλουν ἀπολαβεῖν τελείαν ἐλευθερίαν συνειδήσεως, τελείαν ἐλευθερίαν ἐμπορίου, καὶ θέλουν δικικῇ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἐξαρμῶναι τὰς ἐσωτερικὰς τῶν ὑποθέσεις. Ὁ παράγραφος οὗτος δὲν ἐστὶν εἰς τὴν Συνθήκην τῆς 6 Ἰουλίου, μηλοῦντι ἐπὶ τῇ ἀκολουθίᾳ, ὥς τις συνέπειαι, ὅτι οἱ Ἕλληνες θέλουν ἀποκτήσει ταύτην τὴν ἐλευθερίαν.

Τὸ Πρωτόκολλον καὶ ἡ Συνθήκη ἐγλυῶνται, ἐκ μέρους τῶν συμβαλλόντων Δυνάμεων, ὅτι δὲν θέλουν ζητήσῃ καὶ ἐξηγημένον οἱ ἑαυτὰς πλεονέκτημα εἴτε εἰς γῆν, εἴτε κατὰ τὸ ἐμπόριον. Τὸ συμπληρωτικὸν τῆς Συνθήκης ἀρθρὸν ἀναφέρει περὶ ἀνακωχῆς ζητηθησομένης ἀπὸ τῆς Πόρτας, καὶ περὶ τῶν μέτρων, τὰ ὅποια πρέπει νὰ ληφθῶσι, ἐὰν ἡ Πόρτα δὲν στέρξῃ εἰς αὐτὴν.

Ἐν τῇ διακηρύξει δὲ αἱ ὑψηλαὶ Δυνάμεις δὲν θέλουν ἀποδεῖξαι τὰς μεταξὺ τῶν δύο διαμαχομένων μερῶν ἐχθροπραξίας. Αἱ παρατηρήσεις αὗται ἀποκαθίστανται ἐννοεῖν τὰ ἀναγκαῖα ὥς προειμιασίς τις εἰς τὰς τελειώσεις φήμας, τὰς ὁποίας μανθάνομεν ἀπὸ τῶν Γερμανικῶν καὶ Γαλλικῶν ἐφημερίδας. Ἐὰν αὗται εἶναι ἀληθεῖς, ἐν Πρωτόκολλον περὶ τὸ ζήτημα τῆς μεσιτείας ἀποφασίζον ἐμφανήθη ἀπὸ τῶν τρεῖς Δυνάμεις τῆς 21 τοῦ Δεκεμβρίου καὶ ἔγεινε νέα Συνθήκη· ὁμοιωμένη ἐπὶ αὐτοῦ, ἥτις ἔχουσα βάσιν, ὅτι ἡ Πόρτα ἀπεποιήθη τὴν μεσολάθεσιν τῶν τριῶν Δυνάμεων, παραδέχεται ὡς ἀναγκαῖαν τὴν μεταχείρισιν τῶν ὁπλῶν, τῶν τυχόντων, ἀλλὰ κηρύττει ὅτι καθετὶ θέλει γένει πάντες κατὰ τὴν ἐννοίαν τῆς Συνθήκης τῆς 6 Ἰουλίου.

Ἐν τῇ Συνθήκῃ, ὅτι “Κάμμία τῶν συμβαλλόντων Δυνάμεων δὲν θέλει ἔχει τὴν ἐξουσίαν, ἐφ’ ὅποιονδήποτε προφάσει, νὰ ἐπιβάλῃ αὐξήσιν γῆς, ἢ ὅτιονδήποτε ἄλλο πλεονέκτημα.”

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἀνωτέρω ἀρθροῦ παρετηρήθη καὶ εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Γαλλίας τῆς 7 τοῦ Φεβρουαρίου τὴν ἔξῃς ἐρωταπόκρισιν, ἥτις συνέβη εἰς τὴν Βουλὴν τῆς Ἀγγλίας κατὰ τὴν 4 τοῦ αὐτοῦ μην-

νός. Ὁ Κύριος Βαγξ ἐρωτᾷ τὸν λόρδον Παλμερστὸν, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἔχῃ σκοπὸν νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ οὗ ἐλάλησαν αἱ ἐφημερίδες ἐγγραφοὶ, χαρακτηρίζουσαι αὐτὸ ὡς Συνθήκην συμπληρωτικὴν τῆς ἐν Λονδίνῳ Συνθήκης. Ὁ ἐπὶ τῶν Πολεμικῶν Γραμματεὺς ἀποκρίνεται ὡς ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι τὸ ἐγγραφοὶ τοῦτο δὲν ἐμπορεῖ νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν, διότι δὲν ὑπάρχει ὅτι κατὰ τὴν Συνθήκην τῆς 6 Ἰουλίου οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν τριῶν μεγάλων Δυνάμεων συνήλθον κατὰ καιροὺς νὰ συνδιαλεχθῶσι πρὸς ἀλλήλους· τῶν δὲ συνδιαλεξέων τούτων ἕκαμαν περιλήψεις καὶ εἰς μίαν τούτων τῶν περιλήψεων ἀναφέρονται αἱ ἐφημερίδες. Προσθέτει δὲ ὁ λόρδος Παλμερστὸν ὅτι αἱ περιλήψεις τούτων τῶν συνδιαλεξέων πρέπει νὰ ἐκοινοποιήθωσι εἰς τὴν Βουλὴν.

Εἰς τὴν αὐτὴν ἐφημερίδα ἀναγινώσκομεν ἐτι καὶ τὰ ἑξῆς.

“Ἀν καὶ νῦν αἱ Δυνάμεις ἐφάνησαν ἀποφασισμέναι νὰ προτείνωσι εἰς τὴν Πόρταν διὰ διακηρύξεως τῶν τῆς ἐκλογῆς τοῦ πολέμου ἢ τῆς συγκатаνεύσεως ἐπανήλθον ἀπὸ ἰσχυρᾶς αἰτίας εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ νὰ περιορισθῶν εἰς τὸ νὰ προσκαλέσων τὴν Πόρταν νὰ πέμψῃ ἀπεσταλμένους εἰς προσδιορισμένον τόπον, νὰ διαπραγματευθῶν τὸ περὶ εἰρηνοποιήσεως πρὸς ὄφλημα μετὰ τῶν ἀπεσταλμένων τῶν τριῶν Δυνάμεων. Θέλου δὲ τὴν προσδιορίσει ἐπὶ τοῦτο προθεσμίαν εἰς ἀποστολὴν τῶν ἀπεσταλμένων τῆς, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὁποίας θέλου μεταχειρισθῇ εὐθὺς τὰ προσχεδιασθέντα μέτρα.”

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐξ Αἰγίνης, 20 Μαρτίου.

Χθὲς ἐφθασεν ἐνταῦθα ἐκ Χίου ὁ Ναύαρχος Μιαούλης φέρον ἐπὶ τῆς φρεγάτας περὶ τοὺς 1200 στρατιώτας, καὶ σήμερον μεταβαίνει εἰς Ἐλευσίνα. Ὁ Συναγματοφύλαξ Φαβέριος ἐφθασε μὲ τὸ τακτικὸν στρατεύμα εἰς Μύκον, καὶ σήμερον παρευσιάσθη ἐνταῦθα πρὸς τὸν Κοσμοβιττή.

—Ἀκουσμα λυπηρόν. Ἡ ἐκστρατεία τῆς Χίου ἐπέτυχεν

Μικρὸς τοπικὸς ἐμφανισθεὶς παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν εἰς τὸν πορθμὸν τῆς Χίου κατὰ τὴν 29 Φεβρουαρίου ἐνήργησε τὴν ἀπόδασιν εἰς τὸ φεβρουάριον μόνον 1200 Τούρκων· διότι τὸ πρὸ πολλοῦ περιμενόμενον δίκρατον Ἑλλὰς φθάσαν εἰς τὰς 2 τούτου ἐμπόδισε τὴν περαιτέρω ἐκπόρυσιν. Τὴν αὐτὴν ἀπόδασιν, καίτοι ἀσήμαντος, ἐγένετο μόνον τοῦτο τὸ τρομερὸν τοῦτο δυστύχημα, διὰ τὸ ὅτι δίκαιως θέλου λυπηθῇ ὅσοι οἱ καλοὶ Ἕλληνες καὶ ὅσοι ὁ πολιτισμένος κόσμος· ἀλλὰ διὰ μικρὰς παρατηρήσεις πληροφωρηθῶν ὅτι μὴ ἡ γῆ τῆς Χίου ἐμμένει εἰς χεῖρας τῶν βαρβάρων, οἱ δὲ χριστιανικοὶ κάτοικοι ὅσοι διεσώθησαν. Οἱ συνοδευόμενοι τῆς ἐκστρατείας αὐτὴν Χίου δὲν εἶναι εἰς καιρὸν νὰ ἀμείψωσι περὶ αὐτῆς, προσήλ-

μένοι ὄντες εἰς τὴν λυπηρὰν κατάστασιν τῶν διασωθέντων συμπατριωτῶν τῶν ὑπέσχοντο· ὁμως ἀκολουθῶς νὰ δάσουν εἰς τὸ κοινὸν λεπτεμερῆ καὶ εἰλικρινῆ πληροφορίαν περὶ τῆς ἀρχῆς, προῶτον καὶ ἀποτυχίας τῆς ἐκστρατείας αὐτῆς, διὰ νὰ γνωρίσῃ καὶ ὁ Ἕλλην καὶ ὁ ξένος τί κυρίως ἐσύντεινεν εἰς ἀποτυχίαν τῆς.

[Τὰ λοιπὰ τοῦ Χάτι Σερίφιου. Βλ. Ἀρ. 19.]

“Ἰδεὺ ὅποιον εἶναι τὸ πρᾶγμα. Ἐὰν τῶρα ἡμεῖς, συλλογιζόμενοι τὰ παρόντα κινήματα καὶ συμμαχίας τῶν, ἀποφύγωμεν τὸν πόλεμον (ἄπαγε!) καὶ ἐκλάβωμεν ἀναγκαῖον τὸ νὰ ἐνδῶσωμεν εἰς ταύτην τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν Ἑλλήνων (μὴ γένοιτο!), μὴ δυνάμενοι πλέον νὰ κρατήσωμεν τὴν ἐπιδημίαν, αὕτη θέλει διαδοῖν εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας, ὥστε εἰς πολλὰ ὀλίγον καιρὸν οὗτοι κηρυττόμενοι ἀνεξάρτητοι θέλουσιν ἀποσπασθῆ ἀπὸ τὴν κλάσιν τῶν ὑποτελῶν ὑπηκόων, καὶ ὑποτάσσοντες μετὰ ἑναιυτὸν ἓνα ἢ δύο τὸ ἀνδρεῖον ἔθνος τῶν Μουσουλμάνων θέλουν πηδῆσαι μίαν ἡμέραν εἰς τὸν τράχηλόν μας, καὶ εἶναι φανερόν ὅτι τὸ ἀποβησόμενον θέλει εἶναι, φεῦ! ἡ ἐξόντωσις τῆς Δρησκείας μας καὶ τοῦ βασιλείου μας. Ἡ βάσις εἶναι ὅτι, ἐνῶ, δοξα τῷ Θεῷ, αἱ μόναι Τουρκικαὶ ἐπαρχίαι τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας γέμουσιν ἀπὸ ἀναρίθμητον πλῆθος Μουσουλμάνων, ἡμεῖς θέλομεν πράξει ἐναντίον τῆς Δρησκείας καὶ τῆς νομοθεσίας μας, ἐὰν δειλιῶντες τὸν πόλεμον σταθῶμεν αἰτιοὶ τοῦ ἐξευτελισμοῦ τῆς Δρησκείας μας, τὸ ὅποιον εἶναι τὸ αὐτὸ, ὡς νὰ παραδῶσωμεν μὲ τὰς ἰδίας χεῖράς μας εἰς τοὺς ἀχρεῖους καὶ ρυτιδανούς ἀπίστους τὰς ἐπαρχίας μας, τὰς γυναῖκάς μας, τὰ τέκνα μας καὶ τὰ κτήματά μας. Ἐκτὸς τούτου, πρέπει νὰ βάλωμεν κατὰ νῦν ὅτι ἄλλοτε, ὅτε οἱ ἄπιστοι ἐβασίλευον ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης, δοξα τῷ Θεῷ, διὰ τῆς ἐμφανίσεως τῆς Δρησκείας μας, βοηθεία τοῦ παντιδυνάμεν, ἀπὸ τῶν εὐτυχῶν ἡμερῶν τοῦ προφήτου μας μέχρι σήμερον οἱ πρόγονοί μας ἀδελφοὶ Μουσουλμάνοι ὁρμώμενοι ἀπὸ τὸ αἶσθημα τῆς Δρησκείας τῶν καὶ τῆς δυνάμεώς τῶν, εἰς οὐδένα ποτὲ πόλεμον ἐφοδῆθησαν τὸ πλῆθος τῶν ἀπίστων· ἐκινούντο ὅλοι μὲ μίαν ψυχὴν ἀπειράκις ἐπέρασαν ἐν σιῶματι μαχαίρας ἀμέτρους μυριάδας ἀπίστων· κατέκτησαν διὰ τῆς σπάθης τῶν πολλὰς ἐπικρατείας καὶ ἐπαρχίας. Θέλει ἀκολουθήσει τὸ αὐτὸ σήμερον, ὅταν ἐνοῦντες τὰς ψυχὰς ἡμῶν ὁρμήσωμεν εἰς τὸν πόλεμον εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου· διότι μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ὑψίστου καὶ τοῦ προφήτου του, καὶ ἀκολουθῶντες τὰ ἴχνη τῶν ἁγίων ἀνδρῶν καὶ ἱερῶν ψυχῶν τῆς Δρησκείας μας, οὐδεμία ἀμφισβολία ἐστὶν ὅτι θέλομεν λάβει νίκας λαμπράς.

Οὕτω λοιπὸν ἄς ἐμμένωμεν διὰ παντὸς σταθεροὶ εἰς τὴν ἀρτησίαν μας τοῦ νὰ κλίνωμεν εἰς τὰς παραλόγους προτάσεις τῶν τριῶν Δυνάμεων· καὶ ἂν αὐταὶ γνωρίσασαι ὅς δίκαιον τῆς ἀρνήσεώς μας παραιτηθῶσιν ἀπὸ τὸ νὰ λάβωσιν ἐνοχλήν εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῶν Ἑλλήνων, ἔσται καλῶς, εἰδὲ ἐξ ἐναντίας ἐπιμένωσιν ἀκόμη εἰς τὸ νὰ ἐπιτάξωσιν εἰς τὴν Ἰ. Π. τὴν ἀνω πρότασιν, ἄς ἐνδυμώμεθα ὅλοι, “ὅτι βλῶν οἱ ἄπιστοι εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἔθνος”, καὶ ὅτι ὑποτεθέντες καὶ τοῦ νὰ ἐνδῶσωμεν ὅλοι ὁμοῦ, ἡμεῖς πάλιν πλήρεις πίστεως πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν προφήτην του ἄς ἀπεφασίσωμεν νὰ

ἐκστρατεύσωμεν ὅλοι εἰς ἓν σῶμα καὶ πολεμήσωμεν ὑπὲρ τῆς πίστεώς μας καὶ τῆς βασιλείας μας· καὶ ὅλοι οἱ πατῆρες, οὐλεμάδες καὶ μεγιστάνες τῆς Ἐπικρατείας καὶ χρείας καλούσης ὅλοι οἱ Μουσουλμάνοι ἄς μὴ συνιστῶν πλέον εἰμὴ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ σῶμα.

Ἐντεῦθεν ὁ παρὼν πόλεμος δὲν ὁμοιάζει παντάπασι τοὺς προλαβόντας· δὲν εἶναι πόλεμος ἐπικρατείας πρὸς ἐπικράτειαν δι’ ἑκτασιν συνόρων, ὅχι, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, ὁ σκοπὸς τῶν ἀπίστων [ἀπὸ τὸν ὅποιον ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξῃ!] εἶναι προφανέστατα τὸ νὰ ἐξολοθρεύσωσιν ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ νὰ κατήσωσιν ὑπὸ τοὺς πόδας τὴν Δρησκείαν τοῦ Μωάμεθ. Οὗτος ὁ πόλεμος εἶναι πόλεμος Δρησκευτικὸς καὶ ἐθνικός.

Ἀπαξάπαντες, πλούσιοι, πτωχοὶ, μεγάλοι, μικροὶ, πᾶς Μουσουλμάνος, ἄς γνωρίσωσιν ὡς χρέος τῶν τὸ νὰ πολεμήσωσιν· ἄς προσέξωσι καλῶς μὴ βάλωσι κατὰ νοῦν ζητήματα μισθῶν, ἐξ ἐναντίας νὰ ἀφειδευθῶσι τὴν περιουσίαν καὶ τὸ αἷμά των. Κάνειν εἰς ὑμῶν μὴν ἀμελήσῃ τοῦ νὰ πράξῃ ὅσα εἶναι τῆς ἀξίας τοῦ Μουσουλμάνου. Ἐνοῦντες τὰς ψυχὰς μας ἄς μεταχειρισθῶμεν ὅλα μας τὰ δυνατὰ διὰ νὰ ἀποθάνωμεν ὑπὲρ τῆς πίστεώς μας· τοῦτο εἶναι ἀπαραίτητον· χωρὶς τούτου εἶναι φανερόν ὅτι δὲν ὑπάρχει πλέον τις σωτηρία διὰ τοὺς Μουσουλμάνους οὔτε εἰς τούτον τὸν κόσμον, οὔτε εἰς τὸν ἄλλον.

Ἄς ἐλπίσωμεν εἰς τὸν Θεὸν λοιπὸν ὅτι θέλομεν ἀφανίσει πανταχοῦ τοὺς ἀπίστους ἐχθρούς τῆς πίστεώς μας καὶ τῆς βασιλείας μας· ὅτι πανταχοῦ οἱ Μουσουλμάνοι στεφανωθήσονται ἀπὸ τὴν νίκην. Τοιαύτη εἶναι ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων. Καὶ ἐκεῖνοι ἀκόμη εἰς τὸν ὅποιον τὴν καρδίαν εὐρίσκεται καὶ μικρὸς ἐπὶ τῆς Δρησκείας, ἄς μάθωσι ταῦτα καὶ ἄς συνέλθωσιν εἰς ἑαυτοὺς. Ἐχομεν ἐνδόμυχον πεποιθήσιν ὅτι ἀπαξάπαντες θέλουσιν συνδεθῆ ἐκ ψυχῆς καὶ καρδίας διὰ νὰ ἀγωνισθῶσιν ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τῆς βασιλείας μας καὶ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν μας· καὶ ὅτι θέλουσι καταβάλλει ὅλον τὸν ζῆλόν των ὑπὲρ τῆς Δρησκείας. Ὁ Θεὸς βοηθός.

Ἐκδόντες τὴν μετάφρασιν τῆς διακηρύξεως τοῦ Σουλτάνου νομίζομεν περιττὸν τὸ νὰ τὴν σχολιάσωμεν ἀφ’ ἑνὸς τοῦτο τὸ ἔργον εἰς τοὺς ὅσοι θέλήσωσι νὰ τροπολογήσωσιν ὅσα φανερά κηρύττει ὁ Σουλτάνος ἀντικεινῶν δόγματα, καὶ νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὰ ἄλλα χρώματα παρὰ τὰ φυσικά των. Νομίζομεν δὲ ἐν ταύτῳ ὅτι κανεὶς δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἐκθέσῃ καλῆτερα καὶ σαφέστερα, ἂν ὅταν ὁ Σουλτάνος ἐξέθεσεν εἰς τὴν διακήρυξίν του, τὰς πολιτικὰς ἀρχὰς τῆς Πόρτας Δεμελιωμένας εἰς τὰς Δρησκευτικὰς ἀρχὰς τοῦ Κορανίου, οὐδὲ νὰ ἀποδείξῃ ἐντελέστερα πόσον ἀχώριστοι εἶναι ἐκεῖναι ἀπὸ ταύτας. Ὅλα τὰ μέρη τῆς ρηθείσεως διακηρύξεως μᾶς βεβαιόησιν ταύτην τὴν ἀλήθειαν. Ἡμεῖς θέλομεν σημειώσαι δύο ἢ τρία μόνον, τὰ ὅποια ἀναφέρονται ὡς γενικὰ ἀξιώματα, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἴσως καὶ πλέον ἀξιοσημείωτα.

“Γνωστὸν εἶναι εἰς ὅλους τοὺς νουνεχεῖς ἀνθρώπους, [λέγει ὁ Σουλτάνος εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς διακηρύξεώς του] ὅτι ὡς ὁ Μουσουλμάνος εἶναι ἐκ φύσεως ἀσπονδὸς ἐχθρὸς τῶν ἀπίστων, οὕτω καὶ ὅλοι οἱ ἄπιστοι εἶναι ἐχθροὶ ἀσπονδοῦ τῶν Μουσουλμάνων.”

Τὸ ἀξίωμα τοῦτο εἶναι καθιερωμένον εἰς τὸν νοῦν τοῦ Μουσουλμάνου ἀπὸ τὸν Δρησκευτικὸν τοῦ νόμου, ἀπὸ τῆς

καὶ αὐτὸν θεόπεμπτον βίβλον τοῦ Κοράνιου. Ὁ Σουλτάνος αἰσθάνων τὸν Μουσουλμάνος ὅχι μόνον δὲν ἀμφισβάλλει εἰς αὐτὸν, ἀλλ' εἶναι βέβαιος ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀμφισβάλῃ κανεὶς ἀνθρώπος λογικός. Δεωρεῖ τὴν μεταξὺ Μουσουλμάνων καὶ ἀπίστων ἔχθραν ὅχι ἀποτέλεσμα τῶν ἀνατροφῆς, περιστάσεων, ὅχι ἔργον ἀνθρώπου, ἀλλὰ ἔργον αὐτῆς τῆς φύσεως, ἔργον τοῦ Θεοῦ, καὶ ὡς τοῦ Σουλμάνος δὲν ἠμποροῦσε νὰ τὴν θεωρήσῃ διαφορετικὰ, διότι εὐτὼ τὸν διδάσκει τὸ Κοράνιον, τὸ ὅπου κατ' αὐτὸν δὲν εἶναι ἔργον ἀνθρώπου, ἀλλὰ χάρισμα καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ. Τὸ γενικὸν τοῦτο ἀξίωμα προσαρμόζων εἰς τὴν πολιτικὴν του δὲν ἔχει βέβαια καμμίαν δυσκολίαν νὰ συμπεράνῃ, ὅτι ἡ ἐπανάστασις τῶν Εὐσέμων, τὰ προβλήματα τῶν τριῶν αὐλῶν, πᾶσα παραχρησις, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπεχρεώθη τὸ βασίλειόν του, ὅλα πηγάζουσιν ἀπὸ τὴν ἐκ φύσεως ἀσπονδὸν ἔχθραν μεταξὺ τῶν πιστῶν καὶ ἀπίστων.

Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν σκοπὸν νὰ ἐνασχοληθῶμεν εἰς τὸ ν' ἀποδείξωμεν εἰς ποίας σαθρὰς βάσεις ἐπιστηρίζεται τούτο τὸ ἀξίωμα, ἀλλ' ὅ τι νομίζομεν ἄξιον προσοχῆς καὶ πρὸς ἐκείνους δικαίας λύπης εἶναι, ὅτι αἱ ἀντικοινωνικαὶ ἄρχαι τῆς Μουσουλμανικῆς Δρησκείας οὐσαι αἰμόναι δεκταί, αἰμόναι θεμελιώδεις βάσεις τῆς πολιτικῆς τῆς Πόρτας θέλουν ματαιώσῃ εἰς πᾶσαν περίστασιν τοὺς φιλανθρώπους ἀγῶνας τῶν ὅσοι θελήσουν νὰ διδάξουν τὴν Πόρταν τὰ ἀληθῆ πολιτικά της συμφέροντα, νὰ τὴν σύρουν ἀπὸ τὴν ὁδὸν τῆς ἀπάτης, καὶ νὰ χορηγήσουν μέγα ὄφελος εἰς τὴν ἀνθρώπινον κοινωνίαν.

Πιστεύομεν δὲ ὅτι πολλοὶ εἰλικρινεῖς φίλοι τῆς Πόρτας καὶ τοῦ Σουλτάνου θέλουν ταραχθῇ διὰ τὸ ἀνωτέρω ἀξίωμα· ἀλλ' ἐμποροῦν ἀεὶ γε νὰ πείσουν τὸν Σουλτάνον ἢ τοὺς ὑπουργοὺς του ὅτι δὲν εἶναι ἀληθές; διὰ νὰ καταρθώσῃ τούτο πρέπει νὰ τοὺς πείσωσι προηγουμένως ὅτι τὸ Κοράνιον δὲν εἶναι λόγος Θεοῦ, δηλαδὴ νὰ τοὺς πείσωσι νὰ μὴ εἶναι Μουσουλμάνοι· τούτο μᾶς φαίνεται ἀδύνατον. Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ἔχει καὶ ἄλλην δυσκολίαν· τίθαι εἶναι ἐκεῖνοι τῶν μὴ Μουσουλμάνων, οἱ ὅποιοι ἐμποροῦν νὰ πείσουν τὸν Σουλτάνον ἢ τοὺς ὑπουργοὺς του, ὅτι αἱ συμβουλαιὶ τῶν ἔχουσιν βάσιν τὴν εἰλικρίνειαν καὶ τ' ἀληθῆ τῆς Πόρτας συμφέροντα; Ὁ Σουλτάνος ἔδωκεν εἰς ὅλους τοὺς μὴ Μουσουλμάνους τὴν ἀπόκρισίν του εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν του προκήρυξιν μὲ ἐν ἄλλο γενικὸν ἀξίωμα, τὸ ὅποιον ὡσαύτως ἐπερίσθη ἀπὸ τὴν θεόπεμπτον βίβλον τοῦ Κοράνιου του. "Ὅλοι οἱ ἀπίστοι, λέγει, εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἔθνος."

Ἐὰν δέ τις θέλῃ νὰ ἐξεύρῃ καὶ ποιοὶ εἶναι οἱ κατὰ τοῦ Μουσουλμάνου ἀπίστοι, ἅς ἀναγνώσῃ τὸν ὅρισμόν, τὸν ὅποιον ὅχι εἰς ἓν ἢ δύο, ἀλλ' εἰς πολλὰ μέρη διδὲι τὸ ἴδιον Κοράνιον. "Ὅστις δὲν εἶναι Μουσουλμάνος, καὶ δὲν πιστεύει τὸν θεὸν καὶ τὸν πρῶτον φητὴν τοῦ Μωῦσῃ, εἶναι ἀπίστος."

Ἐδὼ ἐξηγεῖται ὅλη ἡ δυσκολία τῆς μεταβολῆς τῆς ἀντικοινωνικῆς πολιτικῆς τῆς Πόρτας. Οἱ Μουσουλμάνοι δὲν ἐμποροῦν νὰ φέρωσιν οἰκοθεν ταύτην τὴν μεταβολήν, διότι εἶναι πεπεισμένοι εἰς τὴν ἀλήθειαν τῶν ἀξιωμάτων, τὰ ὅποια ἡ πολιτικὴ των ἐδανείσθη ἀπὸ τὸ Κοράνιον· δὲν ἐμποροῦν νὰ φέρωσι τὴν μεταβολήν αἱ νοθεσίαι καὶ οἱ λόγοι τῶν μὴ Μουσουλμάνων, διότι ὅχι μόνον δὲν πιστεύονται, ἀλλὰ καὶ περιφρονοῦνται, καὶ εἶναι ὑποψοί

ὡς νοθεσίαι καὶ λόγοι ἀπίστων ἡνωμένων εἰς ἓν ἔθνος ὅλων, καὶ ἔχόντων ἐκ φύσεως ἐνδόμυχον καὶ ἀσπονδὸν τὴν ἔχθραν κατὰ τῶν Μουσουλμάνων.

ΑΝΔΡΟΣ.

Ἡ νῆσος αὕτη οὔσα ἐπιμήκης, καὶ διὰ τῶν ὑψηλῶν καὶ πετρωδῶν βουνῶν της διηρημένη εἰς τρία μέρη, βοριανατολικόν, μέσον καὶ δυτικοδύτικόν, περιέχει εἰς τὸ τελευταῖον περίπου 850 ὀσπήτια ἢ οἰκογενείας μὲ διάλεκτον καὶ ἔθιμα Ἀλβανῶν, εἰς τὸ μεσαῖον 1200 οἰκογενείας, εἰς τὰς ὁποίας ἐμπεριέχεται καὶ ἡ πρωτεύουσα τῆς νήσου, Κάστρον καλουμένη, ἀπὸ 200 οἰκογενείας, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι καὶ κοινὰ σχολεῖα ἀλληλοδιδασκτικῆς καὶ ἑλληνικῆς, εἰς δὲ τὸ πρῶτον 900 οἰκογενείας, εἰς τὸ ὅποιον ὡς πρωτεύουσαν κώμην ἔχει τὸ χωρίον Κόρβι, ὅπου εἶναι σχολεῖα ἀλληλοδιδασκτικῆς καὶ ἑλληνικῆς κοινά.

Τιμᾶται μὲ θρόνον μητροπολίτου, ἔχοντος πῖτλον Ἀνδρου καὶ Σύρας· ἔχει δὲ μοναστήρια μοναχῶν 4 μὲ κτήματα ἱκανὰ καὶ ἐν μοναζουσῶν ὑπὲρ τὰς 100 ἐφημερίας ἢ χωρίας καὶ τόσους πρεσβυτέρους, οἵτινες ὅλοι ἔχουν τὰς ἰδιοκτητίας ἐκκλησίας των γεωργοῦντες καὶ τοὺς ἀγρούς των.

Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶναι λοιπὸν ὅλοι 3 χιλ. οἰκογενεῖαι ὡς ἔγγιστα διαμεριζόμεναι εἰς 42 χωρία, καὶ ψυχὰι περίπου 15 χιλ.

Μεταξὺ τούτων εἶναι ὡς 100 οἰκογενεῖαι, ἀρχοντικαὶ καλούμεναι· αὐτοὶ δὲν γεωργοῦν τοὺς ἀγρούς των, ἀλλὰ δίδουν ἀγροῦς εἰς ἄλλους διὰ προστίμου ἐξ ἡμισείας, οἵτινες γεωργοῦντες αὐτοὺς δίδουν εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τὸ ἥμισυ προϊόντων, διὰ δὲ τὸ ἥμισυ, τὸ ὅποιον εἶναι τὸ ἀνάλογόν των, πληρόνουν εἰς αὐτοὺς πρόστιμον.

Οἱ λοιποὶ ἅπαντες, ἐκτὸς τῶν ναυτῶν, γεωργοῦν τοὺς ἀγρούς των, καὶ ὅσοι ἔχουν ἐλίγους, καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων· ἀλλὰ ἀφαιρουμένου τοῦ προστίμου μόλις ἀπολαμβάνουν διὰ τοὺς κόπους των τ' ἄχυρα καὶ τὸ χόρτον.

Ναῦται μετροῦνται εἰς 350 οἰκογενείας· ταξειδεύουν οἱ περισσότεροι μὲ πλοῖά των καὶ τινες εἰς ξένων τόπων πλοῖα· ἀλλὰ σχεδὸν πάντες κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον δὲν στεροῦνται κτημάτων, ἤτοι ἀγρῶν καὶ οἰκῶν· ἔχουν δὲ καὶ ἕως 20 πλοῖα γολέϊτας ἀπὸ 2 χιλ. ἕως 4 χιλ. χορηγικὸς, καὶ ἄλλα τόσα πλοῖα ἀπὸ 150 ἕως 250 κοιλῶν.

Τὰ προϊόντα τῆς νήσου εἶναι μετάξι, λεμόνι, κρασί, λάδι, σῦκα, τυρὶ, μέλι, κριθή, σμιγάδι, σίτος, ὄσπρια καὶ παντοίου εἶδους ὀπωρικά.

Ἐξαγωγή γίνεται εἰς μετάξι ἀδούλευτον καὶ κλωσμένον, λεμόνι, κρασί ὀλίγον, ὀπωρικά, ἄλλοτε καὶ ὑπὲρ τοὺς 300 ἑτάς κατ' ἔτος· ἀλλ' ἤδη κατεσπαράχθησαν ὑπὸ τῶν ἐν θαλάσῃ καὶ ξηρᾷ σιρατιωτῶν καὶ τὰ πρὸς γεωργίαν ἀκόμη ζῶά των καὶ τὰ ὀλίγα πρῆμνά των.

Λαμβάνει ἔξωθεν ὑφάσματα, σιδήρον, βαμβάκι, λιῆρι, δέρματα, σαποῦνι, λάδι, ἄλας, ῥίζι, ὀψάρια ταριχευμένα, τυρὶ, καπνὸν, ζάχαρι, καφὲν, ἀρωματικά, καὶ 3 ἢ 4 μηνῶν γεννήματα.

Μόλις φαίνονται εἰς κυκλοφορίαν εἰς ἄλλην τὴν νήσον 50—60 χιλ. Γρ. εἰς μέταλλον, διότι οἱ αὐτοὶ μὲ τὰ κεφάλαια [σερμαγίαν] τῶν πλοίων των φέρουν ἐξ ὧν ἔχει χρεῖαν ἡ νῆσος, ἅτινα πωλοῦσι μὲν λιανικῶς, ἀλλὰ συγ-

ὥς ἀγοράζουν ἐκ τῶν προϊόντων καὶ τὰ μεταφέρουν.
 Ὅλη ἡ γῆ τῆς νήσου με δένδρα της, ἥτις εἶναι ἰδιό-
 τητος, ἐκτιμήθη πρὸς χρόνιον κατὰ τὸ ἔθος διὰ τὴν
 σπραξίν τοῦ δεκάτου πρὸς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν διὰ
 πωρεὰ 82 χιλ. Μέρους τῶν ἀγρῶν αὐτῶν καλητέρευσαν
 τότε, καὶ ἄλλοι ἐξέπεσαν, ὥστε ὡς ἔγγιστα ἤθελεν
 γενόμενης νέας ἐκτιμήσεως, πάλιν ἡ αὐτή. Ἐνός
 σπρου ἀγρὸς ὡς ἔγγιστα προάγει Γρ. 7: 1|2 καρπὸν καὶ
 κτεῖν κτήμα, τὸ ὅποιον δίδει Γρ. 3: 1|2 εἰσόδημα, τιμᾶται
 Γρ. 100, κατὰ τοῦτον τὸν ὡς ἔγγιστα ὑπολογισμὸν ὅλη
 κτηματικὴ κατάστασις αὐτῶν ἐκτὸς τῶν οἰκῶν ἀναβαίνει
 12,571,248, Γρ. περίπου.

Τέχνη καὶ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον δὲν ἐνεργεῖται διὰ
 διαίρεσιν τῶν κατοίκων εἰς χωρία καὶ ἑλλειψιν λιμένος
 τούτων τὰ κτήματα κατήντησαν εἰς τοιαύτην τιμὴν,
 ὥστε νὰ δίδουν ὡς ἔγγιστα 3: 1|2 τοῖς 6|0 προϊόν ἐτήσιον
 καὶ ἐὰν τις θέλῃ νὰ ἀγοράσῃ, ὀλίγους εὐρίσκει πωλοῦντας
 καὶ πολλοὺς ἐτοίμους νὰ δανείζονται μὲ 10 τὰ 0|0 τόκον.

Ὅλοι οἱ κάτοικοι χρεωστοῦσι πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ
 τὰ 2 μιλιοῦνια, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ μὲν ἡμισὴ χρεω-
 στοῦσιν εἰς τῆς πρώτης τάξεως κτηματῖαι πρὸς ἀλλήλους
 καὶ πρὸς τοὺς τῆς δευτέρας ἀπὸ μελετὰ, ἀνατοκι-
 σμοὺς, προίκας, κληρονομίας κτλ. τὰ δὲ ἕτερα ἡμισὴ
 χρεωστοῦν εἰς τῆς ἐσχάτης τρίτης τάξεως πρὸς τοὺς
 τῆς πρώτης τὰ περισσώτερα, καὶ πρὸς τοὺς τῆς δευτέρας
 τὰ ἐπιλοιπὰ ἀπὸ δάνεια, ἀνατοκισμοὺς καὶ πρόστιμα.

Τοπικὴ συνήθεια ἐπεκράτησε, καὶ ἦν οἱ χρεῶται δὲν
 βιάζονται νὰ πληρῶσουν εἰς τὴν προθεσμίαν τὸ χρέος
 τῶν, οὔτε τοὺς τόκους, ἀλλὰ συγχωρεῖται μόνον καὶ
 εἰς τὸν δανειστήν νὰ λάβῃ ἀγροὺς ἀπὸ τὸν χρεώστην
 τόκων Γρ., ὅσων εἶναι τὸ χρέος, καὶ νὰ νέμεται τὸ
 προϊόν αὐτῶν ἀντὶ τοῦ τόκου, ὅχις εὖ ὁ χρεώστης
 μὲ ἄλλα μέσα νὰ πληρώσῃ καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς ἀγροὺς
 τῶν ὁμοίως συγχωρεῖ καὶ εἰς τὸν χρεώστην νὰ προσφέρῃ
 ἄγρους ἰσοτίμους τοῦ χρέους του μὲ τὰς αὐτὰς συμ-
 φωνίας. ἄλλ' ἐπειδὴ 100 Γρ. ἀγρὸς δίδει μόνον Γρ.
 3: 1|2 κατ' ἔτος εἰσόδημα, καὶ διὰ τοῦτο οἱ μὲν δανεισταὶ
 ἀπὸ πλεονεξίαν προτιμοῦν νὰ προσθέσουν τοὺς τόκους εἰς
 τὰ κεφάλαια, οἱ δὲ χρεῶται ἐξ ἀνάγκης προκρίνουν
 νὰ προσθέτουν εἰς τὸ χρέος τὸν τόκον καὶ νὰ
 τοὺς μένουν τὰ προϊόντα τῶν διὰ νὰ ζῶσιν. Ἀπὸ τοι-
 αύτας αἰτίας προήλθεν ἡ εἰς τοιαύτην ποσότητα αὐξήσις
 τοῦ χρέους τῶν, καὶ καθεκάστην προβαίνει αὐξανόμενη.
 Οἱ δανεισταὶ τότε μόνον βιάζονται καὶ λαμβάνουν τοὺς
 ἀγροὺς τοῦ χρεώστου (πάντοτε ὅμως μὲ τὰς αὐτὰς
 συμφωνίας), ὅταν ὅλοι οἱ ἀγροὶ καὶ οἰκὸς του ἐκτιμᾶ-
 μῖνοι ἰσοζυγοῦσι μὲ τὸ χρέος του ὅθεν πολλοὶ κατ' ἔτος
 ἐκ τούτων ἀπὴρχοντο μὲ τὰς εἰκογενείας τῶν εἰς τὴν
 Ἀσίαν, ὅπου δουλεύοντες καὶ κερδίζοντες ἐπανέστρεφον,
 καὶ ἐκ τούτου τοῦ μέσου εἰσέρχοντο εἰς τὴν νήσον 60
 ἢ 70 χιλιάδας γροσίων.

Τὰ προϊόντα τούτης ἅπαντα ὡς ἐκ τοῦ
 δεκάτου εἶναι Γρ. 615,000.

Ἀφαιρουμένον τοῦ δεκάτου Γρ. 61,500
 καὶ τοῦ τῶν μοναστηρίων 101,500
 εἰσοδήματος περίπου 40,000

Μένουν Γρ. 513,500.

Ἡ κάτωθεν ποσότης 513,500.
 Ὑποτίθεται ὅτι ἐμβαίνειν ἀπὸ κλώ-
 σιμον μεταξίον 30,000
 Ἀπὸ τινὰ ἐπωρικά γινόμενα εἰς
 τοὺς περιοίκους κήπους τῶν, οἵτινες εἶναι
 ἐλεύθεροι δεκάτου, καὶ ἐξαγωγήν ὀλίγων
 ζώων 25,000
 Ἀπὸ ἐργολάβους δουλεύοντας εἰς τὰς
 πέριξ νήσους 10,000
 Ἀπὸ τὸ ναυτικὸν εἰσόδημα 200,000
 Τὸ ὅλον Γρ. 778,500

Ὑποτιθεμένου ὅτι ἐξοδεύει ἐκάστη
 οἰκογένεια ἐκ τῶν ἰδίων προϊόντων εἰς
 κρασί, σῦκα καὶ λάδι, καὶ ἐκ τῶν εἰ-
 σερχομένων, πρὸς Γρ. 120 κατ' ἔτος Γρ. 360,000.

Ἐκ τῶν ἰδίων γεννημάτων τρεφόμενοι
 μῆνας ἐννέα, 6 χιλ. κοιλὰ τὸν μῆνα, κοιλὰ
 54 χιλ. καὶ πρὸς Γρ. 8 κατὰ τὴν τοῦ
 δεκατισμοῦ ἐκτίμησιν 482,000.

Διὰ τὸ ἐξωθεν τριῶν μηνῶν γένημα
 κοιλὰ 18 χιλ. πληρωμένον πρὸς Γρ. 12 216,000.
 Τὸ ὅλον Γρ. 1,008,000.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ὡς ἔγγιστα ἰσοζυγόν
 ἡ ὑπολογισμὸν ἐτησίως χρεώνεται ἡ νῆσος,
 ἐκτὸς τῶν κατ' ἔτος τόκων καὶ φόρων, 228,500.
 Ὑπόλοιπον 779,500.

Δὲν εἶναι ἀμφισβολία ὅτι καὶ ταῦτα πίπτουν εἰς
 τοὺς ἐνδεεστεροὺς. Σωτηρία ἐδύνατο νὰ γείνη καὶ εἰς
 αὐτοὺς καὶ εὐτυχία εἰς ὅλους τοὺς ἐγκατοίκους, εἰ
 ἤθελον καλλιεργηθῇ τὰ γεώμηλα. Τὸ πρῶτον ταῦτο ἤθελον
 ἀναπληροῦν τὴν ἑλλειψίν τῶν γεννημάτων, καὶ οὕτως δὲν ἤ-
 θελεν ἐξέρχεται ἡ ποσότης γροσίων, ὅση διδεται εἰς αὐτά.

Καὶ ὡς ἐξίσου ἀναγκαῖον, εἰν, ἐκατασκευάζετο λιμὴν
 τὸ ὅποιον εἶναι εὐκόλον νὰ γείνη εἰς τὸ Κάστρον, ἢ
 τὸ Κόρθι. Τοῦτο ἤθελε γείνη αἰτία νὰ αὐξήσῃ καὶ τὸ
 ναυτικὸν καὶ τὸ ἐμπόριον, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπομένως
 ἤθελε προκύβει ἡ καλλιέργεια τῶν τεχνῶν, αἱ δύο ἀνεξάν-
 τλητοι πηγαὶ τῆς εὐδαιμονίας.

Οἱ ἐγκατοικοὶ ἀφ' ἐαυτῶν εἶναι ἀδύνατον ὁμοροῦντες
 νὰ κατορθώσουν αὐτά. ἤθελαν δὲ κατορθωθῇ εὐκόλως, εἰ
 ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ Κυβερνήτης ἐλεῶν τόσοις δυστυ-
 χεῖς ἤθελε χαρίσει προσητικῶς διὰ τοῦτο τὰς δια-
 ταγὰς του καὶ τὰς ὁδηγίας του.

Εἰδοποιήσεις.

Ὅσοι εὐρέθησαν ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυικοῦ πλοίου, ἢ
 Καρτερία, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν εἰς Κεῦμην κατασχεθέντων
 λειῶν, καὶ δὲν ἔλαβαν τὸ μέρος τῶν εἰδοποιούντων ὅτι
 θέλουν τὸ λάβει διευθυνόμενοι εἰς Πόρον πρὸς τὸν πλοίαρχον
 Κύριον Φ. Α. Χάστιγξ.

Ἡ Δεῖα τοῦ Γιακουμῆ Σαμίου αὐτοῦ φονευθέντος ἐπὶ
 τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐθνικοῦ πλοίου, ἢ Καρτερία, εἰδοποιεῖται
 ὅτι δύναται νὰ παραλάβῃ τὰ πράγματα τοῦ ἀνεψιῦ της
 τὰ λείψανα τῶν μισθῶν του, καὶ τὸ ἀπὸ τὰς λείας μέρος
 του, διευθυνομένη εἰς Πόρον πρὸς τὸν πλοίαρχον Κύριον Φ.
 Α. Χάστιγξ.